

Un paradís com el nostre

Laia Beltran

Borja Duñó

Aventures de dos urbanites
a la Califòrnia catalana

Saldonar.

Un paradís com el nostre

Laia Beltran

Borja Duñó

**Aventures de dos urbanites
a la Califòrnia catalana**

Un paradís com el nostre

© del text: Laia Beltran i Borja Duñó, 2022

© de la fotografia de l'autora i l'autor: Guillem Duñó, 2022

© d'aquesta edició: Edicions Saldonar, 2022

Primera edició: febrer del 2022

Publicat per Edicions Saldonar

Alfambra, 16, 5è 2a

08034 Barcelona

edicions@saldonar.com

www.saldonar.com

@saldonar

Edició i producció: Francesc Gil-Lluch

Disseny i maquetació: Octavi Gil Pujol

Distribució: UDL

Thema: FC, JB, JH

ISBN: 978-84-17611-86-6

Dipòsit legal: B 367-2022

Aquest llibre s'ha imprès amb paper procedent de boscos gestionats de manera sostenible, un òfset cru de 80 grams, i s'ha compaginat amb la tipografia Tiempos en cos 10.

Els titulars del *copyright* tenen els drets reservats.

*Per a Amaia,
una altra xica de poble que té un poder secret.*

Taula

Xica de poble

Un altre dia	17
Estimar amb tomàquets	21
El poder de les mans	25
Suavet, suavet...	33
Missa de dotze	39
Les vambes voladores	47
Mondrian a la fresca	53
Poma o maçana?	63
Històries d'una rénfer	67
El demiürg	73
Ring, ring, ring!	77
Una finestra oberta	83
Sempre joves	89
Hola! Nihao!	95
Arròs d'orquídiés	105
Seda, flors i serrells	111
Si obríssim la gent	119
Californication	125

Noi de ciutat

El monstre que ens acull	17
L'entrada triomfal al sistema	23
Amunt i avall, amunt i avall	27
Ja no compartim pis	35
Adeu, Barcelona	45
Ja hi som	53
Oh, això sembla el paradís!	67
Teletreballar quan encara no es feia	83
La Casa Gran és un pou sense fons	95
Els Milli i Vanilli	103
Com es diu l'ocell que ha volat?	111
El món que ve	115
Ulldecona, Califòrnia	123

Xica de poble

Llegir coses que es corresponen amb els fets de la teva vida té un valor limitat. Els fets, al cap i a la fi, no són més que fets, i no hi trobaràs la teva part apassionada i delerosa. Per això és tan alliberador llegir-nos nosaltres mateixos com a ficció a més a més de com a realitat.

JEANETTE WINTERSON

(Traducció de Dolors Udina)

Voler l'impossible ens cal,
i no que mori el desig.
MARIÀ VILLANGÓMEZ

Segurament aquesta és una història d'amor. Poc convencional, però és una història d'amor amb un foc que encara crema. També és una història d'amor perquè una afortunada coincidència va fer que les arrels d'una xica de poble s'enredessin amb les d'un xic de capital. No va ser un xoc de constel·lacions ni de mons oposats: la xica de poble era tan de ciutat com el xic de capital. L=B. I és que algunes xiques de poble neixen amb un poder secret: no deixen que qualsevol pugui sentir l'olor de tarongina que desprenen els seus cabells ni com reverberen les fulles d'olivera al seu pas. També és cert que no tots els xics de capital són capaços de desxifrar aquests codis. I, si aconsegueixen fer-ho, d'apreciar-los amb orgull. Però aquest no és el cas que ens ocupa. Ben al contrari.

La primera part d'aquesta història d'amor es va escriure entre avingudes plenes de desconeguts, línies de metro i edificis amb ascensors. Qui l'ha viscut, sap que la voràgine de la gran ciutat és una droga deliciosa. I encara més quan s'acompanya dels plaers de la vida adulta: les primeres feines de periodistes, els primers sous, els primers viatges transoceànics, el primer pis en parella... Tot està per fer i tot és possible. El poeta ho va deixar escrit i la xica de poble i el xic de capital en van prendre bona nota. Quan els dies es feien massa llargs i

les nits massa curtes, L i B van sadollar-se de ciutat i de tota la purpurina que desprèn. Però, un dia, la xica de poble va desitjar tenir una casa al poble. I el xic de capital hi va accedir. Potser llavors no ho sabien, però això va fer que el seu centre de gravetat permanent s'anés desplaçant silenciosament cap al sud.

La segona part d'aquesta història d'amor s'escriu a cel obert entre carrers plens de cares conegudes, cases de pedra i camins de terra. Qui l'ha viscut, sap que la calma d'un poble menut és una droga deliciosa. I encara més si es té el privilegi de conservar la feina de la ciutat, que és la que els agrada fer als protagonistes d'aquesta història. Els equilibris d'Elastigirl i Elastic Lad són dignes d'admirar, però el poeta continua tenint raó: tot està per fer i tot és possible. I amb més motiu si són l'excepció i no la norma: molt poca gent solia treballar a dos-cents quilòmetres de casa abans de la pandèmia. Que s'han quedat sense feina, aquest parell? Els murmuris els sobrevolaven, però també els dibuixaven un somriure.

El xic de capital ha mostrat una capacitat d'adaptació sorprenent. La ciutat forja el caràcter, però per a les subtileses dels pobles no hi ha llibret d'instruccions. Només és qüestió de sensibilitat, com quan vols aprendre a tocar un instrument. I B en toca uns quants. Amb el temps, la xica de poble s'ha reconegut en el paisatge que l'ha vist créixer i que ara també abraça A, el fill que tenen en comú. El poble li remou la memòria i encara té la capacitat d'escoltar i de deixar-se sorprendre. Amb tots aquests retalls dispersos ha construït un collage que va poble amunt i ciutat avall en una personal línia de temps i espai. Ara aquestes històries també són vostres.

La tercera part d'aquesta història d'amor encara no està escrita. Però segurament continuarà escrivint-se en aquesta petita Califòrnia, on hi ha un sol radiant que a vegades pinta el cel com si fos l'infern. Pocs n'han vist de tan bonics i metafòrics com aquest, i mira que n'han contemplat uns quants arreu del món. Diria que la vida els flueix com un rierol, a vegades més tranquil, a vegades més excitat. Però a L i B els fluïria allà on trobessin llenya per seguir atiant-ne el foc. Junts han après que només el desig mou les muntanyes i omple les pàgines en blanc.

Noi de ciutat

—I te'n recordes, que em vas preguntar si m'agradaria
més viure al camp o a la ciutat?

—I vas dir...

—I vaig dir que volia viure al camp i a la ciutat alhora.

En Buddy va assentir.

—I tu —vaig continuar, tot d'un plegat plena de força—
te'n vas riure i em vas dir que tenia la constitució d'una
autèntica neuròtica.

SYLVIA PLATH

(Traducció de Marta Pera Cucurell)

Segurament aquesta és una història d'amor. I és segurament una història d'amor perquè si noi de ciutat no hagués conegut noia de poble i noia de poble i noi de ciutat no s'haguessin enamorat i noia de poble i noi de ciutat no haguessin iniciat un projecte de vida a llarg termini en el qual s'inclouïen moltes i variades aventures com la de construir-se un petit paradís al poble de la noia de poble, noia de poble i noi de ciutat no s'haurien convertit en Elastigirl i Elastic Lad i no haurien aconseguit que fos normal viure amb un peu a la ciutat del noi de ciutat i l'altre al poble de la noia de poble, és a dir, amb un peu a dos-cents quilòmetres de l'altre.

B, el noi de ciutat, era tan de ciutat com la contaminació acústica i atmosfèrica d'un embús a la Diagonal a quarts de nou del matí. Per això, en conèixer L, li va semblar sentir l'olor de la tarongina als seus cabells i que quan passava pel seu costat aixecava una brisa amb un punt de sal marina que feia reverberar les fulles de les oliveres, que cantaven i ballaven tot canviant de tonalitat segons si mostraven el dors o l'anvers.

Junts van viure l'excitació de la capital: festes, concerts, restaurants, obres de teatre i nits de cinema. La feina de periodista els emocionava: coneixien gent interessant, entrevisten famosos a l'altra punta de món i menjaven a llocs exòtics

per fer-ne ressenyes. Era l'època de les vaques grasses, dels viatges de premsa en primera classe, recollida amb limusina i hotels de cinc estrelles. L'era de l'alta cuina d'autor, de l'arquitectura espectacle. La crisi ni s'intuïa, l'economia rajava i qui més qui menys en rebia un esquitx. El somni cosmopolita semblava no tenir fi, Barcelona era el centre del món i per això, quan van viure una temporada als Estats Units, els amics de Nova York els rebien com a estrelles de rock. Els acollien, els convidaven, els acceptaven tot i no haver estudiat a Yale, ni a Colúmbia, com sí que havien fet els amics.

Viatjaven tant com podien: remenaven llibres a San Francisco, s'emborratxaven a Las Vegas, conduïen a tota pastilla pel desert d'Arizona, ballaven als clubs de Nova Orleans, es pelaven de fred a Chicago, menjaven aletes picants a Buffalo, arrossegaven una guitarra per Boston perquè B pogués tocar als bars de Cambridge i L es posava perruca per colar-se a clubs elegants de Manhattan. Dormien en cabanes a platges desertes de Mazunte, menjaven saltamartins a Oaxaca, es posaven malalts a Chiapas; viatjaven a una illa perduda i volcànica de Hokkaido, provaven pop viu a Seül però rebutjaven el gos, travessaven caminant per la muntanya i de nit la frontera entre l'Iran i Armènia, veien pondre's i sortir el sol davant del mar en una boda jueva a Caesarea i s'allotjaven en un convent de monges a Natzaret. Tot això ho feien abocant tones i tones de CO₂ a l'atmosfera quan el món era a tocar i Barcelona n'era el centre. Quan no hi havia crisi econòmica i no pensaven gaire en l'escalfament global.

De tant en tant, també anaven al poble de L, la noia de poble, que ja era tant o més de ciutat que el noi de ciutat.

Menjaven fruita de l'arbre, veien com les granotes saltaven a la bassa, trencaven ametlles amb una pedra i acariciaven la fusta de cirerer. A B, el noi que era més de ciutat que un embús a la Diagonal a quarts de nou del matí, li agradava el contrast. Descobria la connexió amb la terra, menjava el que veia créixer, adquiria una nova consciència. De mica en mica s'hi feia, al poble, i hi anaven cada vegada més sovint. Quan la noia de poble va insistir per comprar-hi una casa ell hi va accedir. No hi anaven a viure, però se la miraven, hi projectaven possibilitats, semblava un bon lloc per posar-se, algun dia, a recer de tot allò que el sistema els exigia.

Barcelona va anar deixant de ser el centre del món. En comptes de viatjar lluny, van anar redescobrint el que tenien a prop. B també recordava que tenia ancestres del món rural, l'àvia paterna, nascuda a un poble encara més petit. Els tiets encara riuen ara, quan recorden que quan era un nen, a B, li sabia greu trepitjar les floretes del tros, perquè sabien que B era més de ciutat que un embús a la Diagonal a quarts de nou del matí. Però ara B descobreix un cel alt i ample, amb aire pur i una llum diferent. Veu que a la ciutat el temps se li fa curt i l'espai es constreny. En canvi, el poble se li obre de bat a bat, al poble, la vida es descomprimeix.

I de l'amor del noi de ciutat i la noia de poble neix A. El xiquet fa la seva entrada al món en plena ciutat, predestinat a ser tan de ciutat com un embús a la Diagonal a quarts de nou del matí si no fos perquè L i B, B i L, decideixen una cosa que canviarà el seu destí: tots tres se n'aniran a viure al poble tot i mantenir les feines a la ciutat.

I com s'ho faran? Bé, ara ho veurem.